

Sucha zgnilizna kapustnych - *Phoma lingam* (Tode) Desm.

1. Systematyka

Grupa: *Anamorfa*

Klasa: *Coelomycetes*

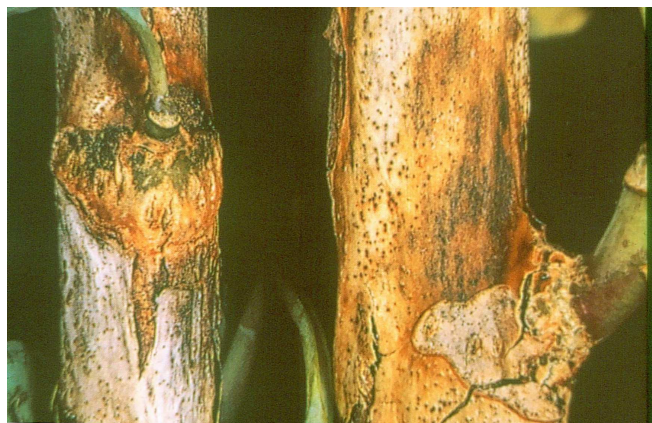
Rodzaj: *Phoma*

2. Biologia i opis choroby

Pierwotnym źródłem infekcji jest gleba, w której grzyb zimuje na resztkach poźniwnych roślin oraz nasionach. W okresie produkcji rozsady pierwsze symptomy choroby pojawiają się dopiero po 2-3 tygodniach od siewu nasion (skala BBCH 0/07). Podczas podlewania siewek lub starszej rozsady patogen z wodą przenoszony jest na zdrowe rośliny. Siewki zakażane są także w czasie pikowania. W warunkach polowych patogen przenosi się wraz z wodą podczas ulewnych deszczów, w trakcie prac pielęgnacyjnych i na narzędziach uprawowych.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Choroba występuje w rejonach uprawy warzyw kapustnych i rzepaków. Miejscem infekcji jest zwykle część podliścieniowa łodygi oraz liście. Pierwsze symptomy to pojawiające się w tych częściach rośliny owalne, zapadające, jasnobrązowe z czasem powiększające się plamy. Chorobowo zmieniona tkanka zasycha, przybierając postać zrakowaciałych wgłębień otoczonych czarną lub purpurową obwódką. W późniejszej fazie rozwoju patogenu, w miejscach zrakowaceń pojawiają się skupienia czarnych punkcików (piknidia), będących owocnikami tego grzyba. Z szyjki korzeniowej porażonych roślin mogą wyrastać liczne korzenie przybyszowe, umożliwiające roślinie przetrwanie.

Sucha zgnilizna kapustnych

Sucha zgnilizna kapustnych

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze symptomy choroby pojawiają się od fazy trzeciego liścia (skala BBCH 1/13). W tych częściach rośliny są widoczne owalne, zapadające, jasnobrązowe z czasem powiększające się plamy. Obserwacje nasilenia choroby należy prowadzić od fazy trzeciego liścia (skala BBCH 1/13) i kontynuować aż do fazy kiedy główka osiąga 80% typowej wielkości (skala BBCH 4/48). Ocenę porażenia roślin wykonać w 4 miejscach plantacji na próbie 30-40 roślin stosując 6-stopniową skalę:

- 0 – brak objawów choroby
- 1 – porażenie 1% (pierwsze objawy chorobowe na roślinie)
- 2 – porażenie od 2% do 6%
- 3 – porażenie od 7% do 20%
- 4 – porażenie od 21% do 50%
- 5 – porażenie powyżej 50%

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Nasilenie choroby zależy od warunków atmosferycznych w danym roku. Zabiegiem ograniczającym wystąpienie choroby jest przedsiewne zaprawienie nasion (skala BBCH 0/00), zgodnie z zaleceniami programu ochrony warzyw. Przestrzegać prawidłowego zmianowania. Ochrona chemiczna wskazana tylko na plantacjach nasiennych kapusty.

6. Ocena szkodliwości

Choroba powoduje zniszczenie systemu korzeniowego w okresie produkcji rozsady (skala BBCH 0/07 i w okresie przedzbiorczym (skala BBCH 4/48). System korzeniowy chorych roślin jest najczęściej całkowicie zniszczony. Silnie porażone rośliny nie rosną, więdną przebarwiając się na niebieskoczerwono, przewracają się i zamierają. W trakcie przechowywania główek kapusty, pochodzących z chorych roślin, następuje infekcja podstawy liści przy głąbie, powstają wówczas brązowe czerniejące plamy na liściach wewnętrznych. Porażone główki kapusty nie nadają się do długotrwałego przechowywania